

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.205.16

Inventaris van het archief van M.I. Duparc [levensjaren 1870-1925], 1914-1925

Versie: 16-01-2024

S.F.M. Plantinga

Nationaal Archief, Den Haag 1988

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
Inhoud en structuur van het archief.....	9
Inhoud.....	9
Verwant materiaal.....	10
Beschikbaarheid van kopieën.....	10
Overzicht van geraadpleegde bronnen.....	10
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 517 M.I. Duparc

Archiefbloknummer:

C24475

Omvang:

135 inventarisnummer(s); ; 0,20 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

De originelen bevinden zich in:

In particulier bezit

Archiefvormers:

Duparc, Mozes Isaac (1870-1925)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van Mozes Isaac Duparc bestaat uit fotokopieën van bij hem tussen 1914 en 1925 ingekomen brieven uit hoofde van zijn functie bij de Afdeling Kunsten en Wetenschappen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De brieven bespreken culturele onderwerpen, kenmerken zich door een informele toon en zijn afkomstig van prominente figuren uit de kunst- en cultuurwereld van die tijd: er zijn onder andere kopieën van brieven aanwezig van August Allebé, Louis Couperus, Antonius Johannes Derkinderen, Robert Fruin, Johan Huizinga, Willem Kloos en Samuel Muller Fzn.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 517 M.I. Duparc, nummer toegang 2.21.205.16, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Duparc, 2.21.205.16, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Mozes Isaac Duparc werd geboren op 2 april 1870 te Leeuwarden als zoon van Alexander Moses Duparc, handelaar in effecten, en Henrietta Cohen. Zijn moeder overleed op de dag van zijn geboorte; zijn vader verhuisde in augustus 1870 naar Londen en woonde later in Frankfurt, waar hij op 28 oktober 1875 overleed.

Duparc groeide op in het gezin van mr Salomon Jozef Cohen, een broer van zijn moeder. Mr S.J. Cohen was van 1867 tot 1900 leraar aan de Rijks H.B.S. te Leeuwarden en tevens advocaat aldaar. Hij speelde een belangrijke rol in het leven van de joodse gemeente van Leeuwarden. Zo was hij van 1884 tot 1900 voorzitter van de kerkeraad. Hij toonde begrip voor de chassidische beweging en had een positieve belangstelling voor de heroprichting van een joodse natie. Cohen stimuleerde zijn neef Mozes Isaac tot de studie van de klassieke talen en het hebreuws.

Duparc werd op 15 juli 1882 ingeschreven als leerling van het Stedelijk Gymnasium te Leeuwarden; hij behaalde het diploma op 3 juli 1888. Op 24 september 1888 werd hij ingeschreven als student klassieke talen aan de Rijksuniversiteit te Leiden. Hij slaagde voor het candidaatsexamen in 1891. Het naar eigen zeggen onverdraaglijke antisemitisme van zijn hoogleraar prof. dr J.J. Hartman verhinderde hem af te studeren. In 1895 ving hij aan met de rechtenstudie op advies van het Tweede Kamerlid H. Goeman Borgesius, wiens kinderen hij les gaf. Tot aan zijn overlijden zou hij bijlessen grieks en latijn geven. Op 2 november 1898 promoveerde hij aan de Rijksuniversiteit te Leiden op stellingen tot doctor in de rechtswetenschap. Het proefschrift was opgedragen aan zijn pleegouders.

Bij de Afdeling Kunsten en Wetenschappen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken bestond eind 1898 al meer dan een jaar een vacature. Op voorspraak van de toenmalige minister, H. Goeman Borgesius, werd Duparc door de chef van die Afdeling, jhr mr Victor de Stuers aangenomen; in een nota aan de minister schreef De Stuers, dat "het met den heer Duparc te wagen is. Hij zal op het gebied der geschiedenis veel bij te pleisteren hebben, maar hij schijnt mij zeer intelligent en ijverig". Met ingang van 1 januari 1899 werd Duparc benoemd tot adjunct-commies bij de Afdeling Kunsten en Wetenschappen (KB 30-12-1898, nr. 33).

Er volgde daar een gestage carrière: commies (KB 24-5-1905, nr. 29), hoofdcommies (KB 27-12-1907, nr. 59), en referendaris (KB 29-1-1914, nr. 79). Per 1 juni 1916 verliet de chef van de Afdeling, ir J.A. Royer, de rijksdienst wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Duparc volgde hem op.

De Afdeling Kunsten en Wetenschappen ging op 25 september 1918 over naar het nieuw gevormde Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. Daar volgde de benoeming van Duparc tot administrateur (KB 4-2-1919, nr. 22).

Duparc trouwde te 's-Gravenhage op 14 april 1904 met Caroline Simons. Uit dit huwelijk werden twee kinderen geboren, waaronder een jong gestorven zoon. De andere, oudste, zoon was Frederic Jules Duparc, de latere raadadviseur voor Culturele Zaken bij het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk en auteur van de Archiefwet 1962. In diens boek "Een Eeuw strijd voor Nederlands Cultureel Erfgoed" wordt het ambtelijk leven van M.I. Duparc beschreven.

Bij beschikking van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage van 17 november 1921 liet Duparc zijn voornamen wijzigen in Maurits Izak. Duparc overleed plotseling op 25 mei 1925 te Parijs, toen hij daar aanwezig was ter gelegenheid van de Exposition Internationale des arts décoratifs et industriels modernes, een tentoonstelling waar hij een werkzaam aandeel in had gehad.

Voor zijn verdiensten was hij benoemd tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, ridder in de Orde van de Kroon van België en commandeur in de Orde van het Legioen van Eer van Frankrijk.

Hij werd later gekarakteriseerd als iemand, "die een principiële verdraagzaamheid cultiveerde en een absoluut respect toonde voor de ander, los van iedere ideologie".

In de NRC van 9 juni 1925 werd hij herdacht door dr H.E. van Gelder: "Men heeft toen (in 1916) tenslotte geen 'nieuwen De Stuers' gekregen, maar een departementsambtenaar met buitengewone gaven van verstand en hart, die belangstelling had voor de aan zijn toezicht en zorg toevertrouwde levende zaken, die met al de toewijding waarover hij kon beschikken de bevordering der belangen van de vaderlandsche kunst en wetenschap nastreefde, maar die, waar hij zijn heele persoonlijkheid inzette, geen oogenblik trachtte een persoonlijk régime te voeren, zooals De Stuers dat had gedaan".

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De papieren van M.I. Duparc werden ter fotokopiëring aan het Algemeen Rijksarchief aangeboden door zijn kleinzoon, drs. F.J. Duparc te Beaconsfield (Quebec, Canada). Het ligt in de bedoeling de originelen later aan het ARA over te dragen.

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

De papieren bestaan uit ingekomen brieven van allerlei personen uit de wereld van kunsten en wetenschappen en behelzen veelal onderwerpen op het terrein van de Afdeling KW, doch die door de afzenders op een informele, niet-ambtelijke wijze werden besproken. In slechts een enkel geval werd een concept-antwoord van Duparc aangetroffen. Juist door de informele aard van de brieven vormen zij een goede aanvulling op het archief van de Afdeling KW zelf uit die periode.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

OVERZICHT VAN GERAADPLEEGDE BRONNEN

F.J. Duparc, *Een Eeuw strijd voor Nederlands Cultureel Erfgoed*, 's-Gravenhage 1975. H.E. van Gelder, 'De Post van mr Duparc', in: NRC 9 juni 1925. A.E.M. Ribberink, 'Dr Mr F.J. Duparc 1907-1981', in: *Nederlands Archieven Blad* 1981, p. 289-294. H. Beem, *De Joden van Leeuwarden*, Assen 1974. J.A.A. Bervoets, *Inventaris van het archief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, Afdeling Kunsten en Wetenschappen 1875-1918*, 's-Gravenhage 1985 (2 delen).

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1-134 Ingekomen brieven bij mr M.I. Duparc betreffende onderwerpen hoofdzakelijk op het terrein van kunsten en wetenschappen, met een enkel concept-antwoord. Fotokopieën uit 1987.

1914-1925

- 1** A. Allebé, 1918
- 2** H. baron van Asbeck, 1921
- 3** A. Averkamp, 1921
- 4** N. Bastert, 1924
- 5** Joh. Been, 1920
- 6** A.J.E.A. Bik, 1925
- 7** P.J. Blok, 1914, 1915, 1919-1921, 1923
- 8** Ch.E.H. Boissevain, 1917, 1919
- 9** L. Bolk, 1921
- 10** H. Borel, 1923
- 11** S. Bottenheim, 1917, 1918
- 12** P. Braun, 1921, 1922
- 13** A. Bredius,
- 14** G. Brom, 1914
- 15** W.G.C. Byvanck, z.d
- 16** J. Cohen, 1917
- 17** L. Couperus, 1917,1923
- 18** J.Th.J. Cuypers, 1916-1918, 1921,1923
- 19** A.J. Derkinderen, 1916-1918, 1921-1924
- 20** J.C.J. Drucker, 1923
- 21** J. Dudok van Heel, 1924
- 22** J.H.F. graaf Du Monceau, 1923
- 23** C.C.D. Ebell, 1914
- 24** J. van Ees, 1922
- 25** M. Eisler, 1921-1923
- 26** C. Elout, z.d
- 27** Ch.J. Engelberts, 1919
- 28** A. van Erven Dorens, 1918, 1923, 1924
- 29** Jhr W.J.M. van Eysinga, 1918
- 30** J. Fabricius, 1924
- 31** J. Feith, 1917, 1918, 1921
- 32** Jhr C. Feith, 1921
- 33** J.A. Frederiks, 1920, 1925
- 34** R. Fruin, 1912
- 35** F.M.L. baron van Geen, 1918, 1919, 1921, 1923
- 36** F.C. Gerretson, 1920, 1921
- 37** A. van Gijn, 1921
- 38** S.A. Hamburger, 1924
- 39** D. Hannema, 1921, 1923, 1925
- 40** N. van Harpen, 1921
- 41** P. Haverkorn van Rijsewijk, 1918
- 42** A.J.A.A. baron van Heemstra, 1919
- 43** E. Heldring, 1917, 1921-1924
- 44** F.A. Hoefer, 1923
- 45** C. Hofstede de Groot, 1916, 1918-1923 en z.d

46	A.E.J. Holwerda, 1917, 1919
47	J.H. Holwerda, 1919
48	G.J. Hoogewerff, 1923
49	J. Hooykaas, 1921
50	J. Huizinga, 1922
51	G. van Hulzen, 1921
52	Jhr T.A.M.A. Humalda van Eysinga, 1922
53	J. Kalf, 1921, 1924
54	G.M. Kam, 1918
55	H. Kamerlingh Onnes, 1922
56	J.Ph. van der Kellen Ozn, 1923
57	W. Kloos, 1924
58	A. Kluyver, 1918
59	G.H. Koopman, 1916, 1919
60	W. van Korlaar, 1919
61	F. Lapidoth, 1922
62	R. Ligtenberg o.f.m., 1918, 1922
63	Jhr H. Loudon, 1916
64	Jhr J. Loudon, 1921, 1922, 1924
65	F. Lugt, 1918
66	C. van der Lugt Melsert, 1921
67	C.W. Lunsingh Scheurleer, 1921, 1923, 1925,
68	S. Maris, 1920
69	Jhr A.N. Martens van Sevenhoven, 1924
70	W. Martin, 1917-1919, 1922-1924, en z.d
71	J. de Meester, 1924 en z.d
72	J. Meihuizen, 1917
73	A.W.M. Mensing, 1919
74	R. van der Meulen, 1923
75	Th. Molkenboer, 1916
76	S.J.R. de Monchy, 1924
77	S. Muller Fzn, 1909, 1918, 1919, 1919, 1921 en z.d
78	F. Mijnsen, 1919, 1922
79	M. van Notten, 1917
80	J.A.F. Orbaan, 1917-1923
81	J.M. Orelia, 1924
82	S.F. van Oss, 1924
83	J.C. Overvoorde, 1918, 1924
84	W. Penaat, 1917, 1923
85	A. Pit, z.d
86	W. van der Pluijm, 1918, 1921, 1922, 1924 en z.d
87	L. Polak Daniëls, 1923
88	A. van Rhijn-Naeff, 1919
89	Jhr B.W.F. van Riemsdijk, 1917 (met concept-antwoord), 1918
90	W.E. Roelofs jr, 1918, 1923
91	R.N. Roland Holst, 1918, 1921-1923
92	T.B. Roorda, 1923
93	W. Royaards, 1917, 1919, 1920, 1923-1925
94	J. Royaards-Sandberg, 1917, 1921, 1925
95	C.W.M. Royer-van Scherpenberg, 1921
96	Jhr Ch.E. Ruys de Beerenbrouck, 1918
97	K. Schäfer, 1924
98	F. Schmidt Degener, 1920-1924
99	L. Simons, 1917

100	Jhr J. Six, 1921-1923
101	L.M. Smits, 1924
102	W. Steenhoff, 1924
103	J.F.M. Sterck, 1923
104	J.A.G. van der Steur, 1923
105	J. Stuyt, 1922
106	H. Swarth, 1919
107	Jhr H. Teding van Berkhout, 1916-1918
108	J.W.C. Tellegen, 1920
109	P.G. van Tienhoven, 1922
110	E. Tietze, 1920
111	H. Tietze, 1921, 1922
112	J. Toorop, 1919-1921
113	O. van Tussenbroek, 1921
114	B. Verhagen, 1917
115	A.B.H. Verweij, 1920
116	E. Verkade, 1925
117	J. Veth, 1918-1925
118	H.F.E. Visser, 1918, 1919
119	P. Visser, 1922-1925
120	Tj. Visser, 1923
121	J.Th. de Visser, 1920, 1925
122	J.Ph. Vogel, 1920
123	W. Vogelsang, 1915-1917, 1921-1924
124	K. Voûte, 1913, 1917, 1921, 1924
125	Jhr C.G.W.F. van Vredenburg, 1922
126	M. Wagenvoort, 1919
127	A. van Weede, 1921
128	H.K. Westendorp, 1916, 1921
129	J.C. Wienecke, 1922
130	J. van Willigen, 1919
131	P.J. van Wijngaarde, 1923
132	J. Wytema, 1924
133	H. Zillesen, 1923
134	A.R. Zimmerman, 1916

135 Biografische gegevens betreffende mr. M.I. Duparc, verzameld door de inventarisator.